

det nødvendigt at faae i Byerne disse kostbare Apparater, ja, saa maa man virkeilig ogsaa finde sig i at betale derfor. Naar jeg nævner dette, er det selvfølgelig ikke dermed min Mening at sige Andet, end at disse Indretninger ere saa store Goder, at man ikke godt kan undvære dem; men paa den anden Side, naar man vil drage dem frem med Hensyn til Behjælpelse for Communerne, saa kunne de ikke drages med ind under Statskatterne, thi dem vedkomme de ikke. Altsaa, jeg indrømmer ikke, at man kan eller hidtil har kunnet opløse Noget, der skulde kunne gjøre det klart, om enten By eller Land var meest trykket af Skatter. Jeg har albrig tvivlet om, at Skatterne trykke haardt paa de smaa Borgere, de mindre næringsdrivende Borgere i Byerne; men hvis de Herrer troe, at ikke det Samme er Tilfældet paa Landet med den store Mængde smaa Agerbrugere, saa tage De meget feil, de søle tilfulde Trykket og have meget tungt ved at sidde paa en lille Eiendom og ernære sig med en stor Familie, ligesaafuldt som de smaa Borgere i Byerne. Det ærede Medlem fra Wro (Steenstrup) har, som ogsaa mange Andre, søgt at opløse os om, at Hartkornsskatten er en slet og ret Prioritet, som man ikke kan tage videre i Betragtning. Jeg troer nok, at det lykkes ham at bevise, at Hartkornsskatten eller Hartkornet i det Hele ikke kunde bevise en Mand's Evne til at betale Skat, men det lykkes ham ikke, og det kan ikke lykkes Noget at bevise, at denne Skat som Statskat ikke bør tages med i Betragtning. Den hviler som en trykkende Byrde paa Hartkornet og altsaa særligt paa Landboerne. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) inddrog iforgaars ogsaa Tienden. Jeg veed meget godt, at man ikke maa nævne Tienden, men vi kunne ikke lade det være. Han kom til det Resultat, at naar man tog Tienden med, saa hvilede der ikke mindre end ca. 30 Rd. Skat paa hver Tønne Hartkorn, men jeg kan forsikre det ærede Medlem om, at der hviler meget Mere paa Hartkornet. Der blev idag af, saavidt jeg huffer, det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Bærtelsen) gjort den Betragtning gjældende, at han ønskede denne Lov fremmet, for at Misforholdet imellem By og Land kunde blive hævet. Jeg glædede mig

særdeles ved at høre dette, da jeg er Landboer. Altsaa det maa kun være Kjøbstadborgerne, der klage over dette Misforhold; naar Landboerne ville gaae ind paa at lade sig paalægge en ny Skat, saa ville efter det ærede Medlems Mening Kjøbstadborgerne kunne være tilfredse. Altsaa, det er ikke Landboerne, som have klaget over dette Misforhold; det troer jeg heller ikke. Naar dette Misforhold er blevet fremdraget saa ofte her, saa er det vistnok ogsaa Skyld i, at Ministeren er kommen med nærværende Lovforslag; thi det vil jeg ligefrem sige, at dette maatte føre til, at Regjeringen ikke godt kunde Andet end fremlægge for Thinget et Forslag om at ubjævne dette Misforhold, naar han troede, det var tilstede, og det maa tjene til Undskyldning for, at Forslaget er fremkommet, men det tjener ikke til Undskyldning for den ærede Minister, at det er kommet frem netop i denne Session, hvor man staaer og venter paa en anden meget mere betydningfuld og indgribende Lov, nemlig Loven om en Indkomstskat. Jeg veed virkelig ikke, hvorfor man nu ved Siden af denne Lov vil lægge en ny Skat paa enkelte Statsborgere; jeg kan for mit Vedkommende ikke gaae ind derpaa; jeg kan ikke gaae ind paa, saaledes som Forholdene nu ere, at lægge nye Skatter paa Landboerne; thi det er min fulde Overbeviisning, at de skatte tilfrækkeligt til Staten. Vil man derimod søge at ramme Indtægten, Formuen, ja, saa skal jeg villig gaae med; men dette maa ikke stee ved, at man beskatter selv de fattigste Mennesker, hvilket er Tilfældet med dette Lovforslag. Det kan ikke tilfredsstille mig, at den ærede Minister vil berolige os med, at det blot er nogle faa Skilling; og naar han paa den anden Side vil gjøre gjældende, at det er nødvendigt ligeoversfor Herremændene at gjøre Indstrækninger, for at Skatten ikke skal blive overbeholdende for dem, saa maa jeg gjøre gjældende ligeoversfor ham, at det ikke gaaer an saaledes at sige, at forbi en Mand har en stor Eiendom og kommer til at betale store Penge, at derfor bliver Skatten særdeles trykkende for ham; han giver, som det før er sagt, af sin Overflødighed, og den ringe, fattige Mand giver sine faa Skilling, og det trykker maastee meget mere. Der har været taget